

2005 to byl celodenní seminář o *Aktuálních problémech životního stylu*, z něhož bude vydán sborník.

V roce 2005 po dlouhé odmlce zahájila svoji činnost sekce sociologické teorie. Přípravila výše zmíněnou parsonsovskou konferenci. K dalším aktivitám MČSS patřila studentská soutěž *Přemýšlejme o Evropě*, která proběhla v roce 2004 z podnětu prof. Jiřího Musila a díky finančnímu daru dr. Ladislava Čerycha.

Důležitou funkcí MČSS je funkce komunikační. Tradičním nástrojem informování členské základny je tištěný *Zpravodaj MČSS*, který vychází jedenkrát za rok. Novým informačním médiem jsou *webové stránky MČSS*, které jsou v provozu od počátku roku 2005.

MČSS je vedena jedenáctičlenným řídicím výborem. Předsedové se střídají v ročních cyklech. V minulém období to byli doc. Jiří Buriánek, doc. Jiří Šubrt a dr. Eliška Jungová. Na Valném shromáždění byla schválena kandidátní listina pro volby probíhající v únoru 2006.

Valné shromáždění vyjádřilo poděkování dr. Lubomíru Kotačkoví za dlouhodobou redakci *Zpravodaje* a poděkování paní Janě Janyškové za její téměř třicetiletou práci tajemnice.

V doporučeních pro budoucí řídicí výbor zaznělo mezi jinými pokračování mezinárodní spolupráce, prohlubování vzájemné komunikace a informovanosti; pokračování v tradici česko-slovenských sociologických dnů; příprava diskusí o světovém sociologickém kongresu; organizace odborných akcí ke klíčovým problémům současné společnosti; sledování problematiky výuky sociologie a propagace společnosti mezi mladými sociology.

Eliška Jungová

Konference Gender a politika v rozšířené Evropě

CEFRES, Praha, 16. ledna 2006

Počátkem tohoto roku byla v Praze uspořádána ve spolupráci Centre français de recherche en sciences sociales se Sociologickým ústavem Akademie věd ČR, Association Française de Science Politique a Ministerstvem zahraničních věcí Švýcarské konfederace konference *Gender a politika v rozšířené Evropě*. Konference si kladla za cíl upozornit na genderové aspekty participace na veřejném životě a nízké zastoupení žen v politice v interdisciplinární perspektivě, navíc pomocí mezinárodní komparace poukázat na společné či naopak specifické momenty udržování genderových nerovností a nastínit tak možné cesty jejich eliminace. Příspěvky rovněž z různých perspektiv hodnotily roli Evropské unie v prosazování genderové rovnosti nejen v politice, ale rovněž obecně ve společnosti.

Jednotlivé aspekty problematiky byly rozčleněny do dvou tematických bloků: vliv evropeizace na veřejné politiky a reprezentaci genderových zájmů a v odpolední sekci mechanismy vyloučení a začlenění žen v politice. Dopoledne bylo tedy věnováno zkoumání institucionálního rámce prosazování genderové rovnosti a problematickým aspektům spolupráce mezi neziskovou a vládní sférou. Ačkoli příspěvky pokrývaly relativně široký okruh problémů, jejich společný rámec tvořil právě poukaz na vliv Evropské unie. V úvodním příspěvku přednesla Sophie Jacquot z pařížského Institut d'études politiques kritickou analýzu konceptu gender mainstreamingu a nastínila jeho vývoj. Kritika byla směřována zejména na jeho nejednoznačnou definici. Nový koncept gender mainstreamingu v sobě podle autorky příspěvku odráží především změny veřejných institucí v manažerské organizaci sledující efektivitu využití lidských zdrojů. Ambivalentní definice gender mainstreamingu, který je řízen logikou efektivnosti a ekonomického zisku spíše než logikou rovnosti, tudíž podle Jacquot

do jisté míry snižuje potenciální pozitivní vliv evropeizace na proces zrovnoprávnění pohlaví. Druhý příspěvek se týkal fenoménu prostituce ve vztahu k otázkám migrace a vyvíjení veřejných politik. Mathilde Darley z pařížského Institut d'études politiques a doktorandka CEFRESu představila vlastní výzkum prostitutek v příhraničních oblastech České republiky v souvislostech s migrační politikou Evropské unie. Upozornila zejména na nutnost zkoumání komplexních motivací vedoucích ženy k prostituci, neboť zjednodušující hodnocení prostituujících se žen jako obětí a mužů – jejich klientů – jako ztroskotanců reprezentuje pouze jeden možný model.

Druhá část dopoledního programu byla konkrétněji namířena na zmapování institucionálních podmínek podporujících genderovou rovnost a prosazování genderových zájmů. Ve dvou referátech byla prezentována situace v České republice a poslední dopolední příspěvek se zabýval situací ve Švýcarsku. Hana Hašková ze Sociologického ústavu AV ČR ve svém referátu analyzovala vliv Evropské unie na změny ve strategiích ženských občanských skupin a ženských či feministických nevládních neziskových organizací (NNO). Ve výzkumu identifikovala tři zásadní změny, ke kterým došlo v souvislosti s přípravou České republiky na vstup do Evropské unie: profesionalizaci, projektovou strategii a reformní strategii. Z důvodů změn ve financování NNO z průběžného financování založeného na mezinárodní spolupráci na grantové financování především z fondů EU se pro fungování NNO stala zásadní profesionalizace nutná pro zajištění administrativy grantů a vytváření sítí partnerských organizací s cílem získání velkých evropských grantů, což zapříčinilo zánik malých občanských skupin. K redukci diverzity ženských občanských skupin vedlo rovněž zdůraznění určitých témat a naopak potlačení jiných, z hlediska EU marginálních problémových okruhů (např. ekofeminismus). V této nové tendenci se odráží třetí rys změny, tj. reformní orientace neboli zaměření se na politicky průchodná témata zdůrazňovaná v EU.

Následoval příspěvek Aleny Křížkové ze Sociologického ústavu AV ČR. Autorka v něm reflektovala vliv vstupních rozhovorů a samotného vstupu ČR do EU na ženské NNO s důrazem na interakce s politicko-administrativní úrovní. Zahájení přístupových rozhovorů bylo pro vnímání genderové otázky zásadní, neboť teprve Evropská komise legiti-mizovala pro českou politickou sféru problematiku rovnosti a rovných příležitostí pro muže a ženy. Alena Křížková poukázala na slabou stránku procesu prosazování rovnosti v podobě prostého kopírování schémat na řešení genderových otázek aplikovaných v EU bez rozvíjení alternativních možností či přizpůsobení jednotlivých strategií specifickým českému prostředí. Nepromyšlená vládní politika a častá ad hoc opatření bez širších komplexních souvislostí tak doposud nevedly podle autorky k dostatečným institucionálním změnám. Poslední dopolední příspěvek přednesla Thanh-Huyen Ballmer-Cao z Faculté des sciences économiques et sociales v Ženevě, která interpretovala vývoj politického vnímání genderových vztahů ve Švýcarsku. Vyzdvihla zejména faktor občanské povinnosti a stimulace vůle ve společnosti k genderovým změnám, neboť podle ní například ve Švýcarsku je formální rovnost víceméně realizována, zatímco skutečná rovnost mezi muži a ženami, které brání hlubší ideologické bariéry, zůstává stále na půli cesty.

Odpolední sekce, které předsedala Hana Havelková z Fakulty humanitních věd UK, byla věnována participaci žen v politice, přičemž pomyslnou spojující linií všech příspěvků představovala otázka kvót pro zvýšení poměrného zastoupení žen a mužů na všech úrovních politické reprezentace. První přednášející Catherine Achin z Université Paris VII prezentovala srovnávací výzkum reprezentace žen v parlamentu ve Francii a v Německu v poválečném období. Jednalo se o biografické studie žen, na jejichž základě autorka příspěvku rekonstruovala specifické prvky vývoje politické kariéry žen v obou uvedených zemích. Jediný muž, který přednesl příspěvek na konferenci, Maxime Forest z paříž-